

זמני השבת

19:03	הדלקת נרות
19:15	מנחה
08:30	שחרית
10:00	תפילת ילדים
10:30	קידוש
18:00	מנחה
19:55	ערבית
19:57	צאת השבת

הודעות

בכל חמישי בשעה 20:30 שיעור של יהונתן וינטר.

אסיפת מתפללים של ביה"כ הקהילתי תתקיים במוצ"ש פרשת שופטים, 19.8 בשעה 21:30. נדבר על תקציר הפרקים הקודמים ותחזית לעונות הבאות. כולם מוזמנים!

ביום רביעי, 23.8 מפגש קהילה בפארק ענבה במודיעין.

פרשת שופטים

קצר ומעניין לפרשת השבוע

יש בתורה מצוות שחכמים צמצמו אותן למינימום האפשרי על ידי הרחבת הדרישות להתקיימותן באופן מקסימלי, עד שהן בלתי ישימות בפועל. דוגמאות לכך ניתן למצוא בעיר הנידחת – עיר שהודחה לעבודה זרה ויש להרוג את כל תושביה, או בבן סורר ומורה – בן נהנתן שמורד בהוריו ואם הוריו יביאוהו אל בית הדין, יוכל בית הדין להורות על הריגתו. בשני המקרים הנ"ל, חכמים הרחיבו את הדרישות לקיום המצוות עד כדי כך שנראה שהן לא נועדו להתקיים כלל, אלא ללמוד אותן ולקבל שכר לימוד תורה בגינן.

מהצד השני, יש מצוות שהורחבו למקסימום האפשרי על ידי צמצום הדרישות לקיומן ואחת מהן מופיעה בפרשה: "כי תצור אל עיר ימים רבים להילחם עליה לתפשה, לא תשחית את עצה לנדח עליו גרזן. כי ממנו תאכל ואותו לא תכרות. כי האדם עץ השדה לבוא מפניך במצור? רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא – אותו תשחית וכרת ובנית מצור על העיר אשר היא עושה עמך מלחמה עד רדתה".

התורה מצווה שלא להשחית עצי פרי בעת מלחמה (באמצעות הטיעון: "כי האדם עץ השדה?"), האם העץ הוא אדם שנלחם איתך וצר עליך? כמובן שלא. אם כך למה להרוס אותו לחינם?), וחכמים הרחיבו את המצווה וצמצמו את תנאי הסף הנדרשים בשביל להיכנס לגדרי איסור בל תשחית: לא רק עצי פרי בעת מלחמה אלא גם שבירת כלים, קריעת בגדים, הריסת בניינים, סתימת מעיינות וזריקת אוכל – כל אלו בל תשחית ונכנסים בתוך האיסור.

מדוע חכמים מרחיבים מצווה אחת ומצמצמים מצווה אחרת? אפשר לשער שכשמצווה תתאים לעיקרון יסוד הלכתי, חכמים יטו להרחיבה בעוד שכשהמצווה תתנגש עם עקרון יסוד הלכתי היא תצמצם. הציווי בעיר נידחת למשל, הוא להרוג את כל תושביה ובדומה לחורבן סדום ועמורה נשאל האם השופט כל הארץ לא יעשה משפט, ומדוע יש לדון למיתה את כולם, גם את אלו שלא חטאו? בן סורר ומורה נידון לפי סופו ונהרג בשביל שימות זכאי ולא חייב, כי אם הוא בן סורר ומורה עכשיו – רק יתדרדר בעתיד.

שתי המצוות פוגעות בעיקרון יסודי של צדק ואולי בשל כך צומצמו. בל תשחית לעומתן מתאים לעיקרון יסוד של קיום העולם, עיקרון שבא לידי ביטוי המצוות הקשורות למנוחה: שבת, שמיטה ויובל המחייבים מנוחה לאדם, לבהמות ולאדמה על מנת שלא להתיש ולהרוס אותם; במצוות הקשורות לשינוי הטבע (ובכלל זה – אי הכחדה) כגון איסור כלאים ושילוח הקן.

רש"ר הירש מסביר את אופי המצוות הללו באמרו שהתורה מציבה דרישה עקרונית להשתמש בטבע רק בדרך שתחזק אותו, וחריגה מכך חוטאת לחובה האנושית מאז ימי האדם הראשון: "לעבדה ולשמרה".

